

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ (НАЗК) — центральний орган виконавчої влади України зі спеціальним статусом, відповідальний за формування та реалізацію державної антикорупційної політики. Утворене 2015 відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» як превентивний антикорупційний орган у рамках виконання міжнародних зобов'язань України (перший голова — Н. Корчак). НАЗК забезпечує системний підхід до запобігання корупції через аналіз корупційної ситуації, розроблення Антикорупційної стратегії та державної програми з її реалізації, координацію їх виконання. Діє у взаємозв'язку з [Національним антикорупційним бюро України](#) (НАБУ), [Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою](#) (САП), [Вищим антикорупційним судом](#) (ВАКС) та [Державним бюро розслідувань](#) (ДБР), формуючи з ними інституційну структуру.

НАЗК здійснює антикорупційну експертизу законодавства та проєктів нормативно-правових актів, контролює дотримання правил етичної поведінки та законодавства щодо конфлікту інтересів публічними службовцями, надає методичну допомогу державним органам у виявленні корупціогенних ризиків. Зокрема, провідним напрямом діяльності є контроль за поданням та перевірка декларацій про майно, доходи, витрати й зобов'язання фінансового характеру осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також моніторинг способу життя декларантів. Здійснює контроль за фінансуванням політичних партій, законністю та цільовим використанням бюджетних коштів, своєчасністю подання звітності. Важливою функцією є співпраця з викривачами корупції та забезпечення їх правового захисту.

НАЗК адмініструє 4 державні реєстри:

1. декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
2. осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
3. звітності політичних партій;
4. Єдиний портал повідомлень викривачів.

НАЗК наділене повноваженнями складати протоколи про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, та направляти матеріали до правоохоронних органів у разі виявлення ознак кримінальних правопорушень. Діяльність агентства спрямована на підвищення прозорості державного управління та формування нетерпимості до корупції в суспільстві. Див. також [Злочинність](#); [Корупція](#); [Очищення влади](#).

Рекомендована література

1. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII // Відомості Верховної Ради. 2014. № 49;
2. O. Bondarenko, M. Utkina, M. Dumchikov et al. Review of the state anti-corruption institutions effectiveness in Ukraine // Amazonia Investiga. 2021. Vol. 10, № 38;
3. Каленіченко Л., Слинько Д. Особливості діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції в умовах воєнного стану // Право і безпека. 2023. № 1;
4. Сметаніна Н., Мельник Д. Політика протидії корупції — шляхи вдосконалення та сучасний стан // Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 3;
5. Миткалик С. Правове регулювання невластивих Національним агентством з питань запобігання корупції додаткових повноважень під час воєнного стану // DICTUM FACTUM. 2024. № 2.

[О. С. Малетова](#)

Бібліографічний опис:

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) / О. С. Малетова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890353>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).